

Uchwała Nr 202
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 16 lutego 2021 roku

w sprawie zmian w działaniu M8 „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów”, w poddziałaniu 8.5 „Inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 pozytywnie opiniuje zmiany w działaniu M8 „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów”, w poddziałaniu 8.5 „Inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będących bezpośrednią konsekwencją dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020
Joanna Gierulska
Dyrektor Departamentu Wspólne Polityki Rolnej

Działanie	M08 - Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów, (art. 21)
Poddziałanie	8.5 - Inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska, (art. 25)
Strona	306, 308 i 312–313

1. Rodzaj zmiany:

Rozszerzenie zakresu wsparcia poddziałania (8.5) „Inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska” o przyznanie pomocy na przebudowę składu gatunkowego drzewostanu, poprzez dolesienia luk lub odnowienia w drzewostanach uszkodzonych, nie tylko w wyniku procesu chorobowego ale w szczególności również szkodników, zwierzyny lub ekstremalnych warunków pogodowych.

8.2.8.3.1.2. Rodzaj wsparcia

Tekst przed zmianą PROW 2014-2020:

Rodzaj wsparcia: Dotacje

Pomoc jest przyznawana w formie ryczałtu, który obejmuje:

- Przebudowę składu gatunkowego drzewostanu:
 - poprzez podsadzenia produkcyjne (wprowadzenie drugiego piętra drzewostanu),
 - iglastego, rosnącego na gruntach porolnych, z przebiegającym procesem chorobowym (sadzenie gatunków liściastych w lukach powstałych w wyniku procesu chorobowego wraz z zabezpieczeniem pniaków po wyciętych drzewach);
- Zróżnicowanie struktury drzewostanu poprzez wprowadzenie podszytu;
- Zakładanie remiz podnoszących stabilność ekologiczną lasu;
- Cięcia pielęgnacyjne zwiększające odporność ekosystemu leśnego – czyszczenia późne w lasach 11 - 20 letnich;
- Zabiegi ochronne przed zwierzyną w przypadku wprowadzenia drugiego piętra/podszytu/remizy oraz uzupełnienia luk.

Tekst po zmianach:

Rodzaj wsparcia: Dotacje

Pomoc jest przyznawana w formie ryczałtu, który obejmuje:

- Przebudowę składu gatunkowego drzewostanu:
 - poprzez podsadzenia produkcyjne (wprowadzenie drugiego piętra drzewostanu),
 - **poprzez dolesienia luk lub odnowienia w drzewostanach uszkodzonych w szczególności w wyniku chorób, szkodników, zwierzyny lub ekstremalnych warunków pogodowych;**

- Zróżnicowanie struktury drzewostanu poprzez wprowadzenie podszytu;
- Zakładanie remizy podnoszących stabilność ekologiczną lasu;
- Cięcia pielęgnacyjne zwiększające odporność ekosystemu leśnego – czyszczenia późne w lasach 11 - 20 letnich;
- Zabiegi ochronne przed zwierzyną w przypadku wprowadzenia drugiego piętra/podszytu/remizy oraz uzupełnienia luk.

8.2.8.3.1.8. Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)

Tekst przed zmianą PROW 2014-2020:

(...)

Przebudowa drzewostanów iglastych rosnących na gruntach porolnych, z przebiegającym procesem chorobowym:

A. na gruntach w warunkach korzystnych – 12 538 zł/ha

B. na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12° – 14 213 zł/ha

(...)

Tekst po zmianach:

(...)

Przebudowa składu gatunkowego drzewostanu poprzez dolesienia luk lub odnowienia w drzewostanach uszkodzonych w szczególności w wyniku chorób, szkodników, zwierzyny lub ekstremalnych warunków pogodowych

A. na gruntach w warunkach korzystnych – 12 538 zł/ha

B. na gruntach o nachyleniu terenu powyżej 12° – 14 213 zł/ha

(...)

8.2.8.3.1.11. Informacje dotyczące konkretnej operacji

Tekst przed zmianą PROW 2014-2020:

(...)

Inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska] Określenie rodzajów kwalifikowalnych inwestycji oraz celów środowiskowych lub zwiększanie użyteczności publicznej, których osiągnięciu mają one służyć

Zróżnicowanie składu gatunkowego drzewostanów jednogatunkowych (głównie monokultur iglastych), poprzez wprowadzenie gatunków liściastych pod okapem drzewostanu (II piętra, podszytu oraz uzupełnianiu luk), będzie wpływało istotnie na wzbogacenie różnorodności biologicznej. Dodatkowo, pozytywnie będzie oddziaływać na warunki glebowe, poprzez jej osłonę przed szkodliwymi czynnikami abiotycznymi.

Podsadzenie pod okapem drzewostanu oraz w lukach powstałych w wyniku procesów chorobowych będzie odgrywać również rolę biocenotyczną, gdyż zwiększana będzie odporność drzewostanu na szkodliwe czynniki zewnętrzne, głównie biotyczne.

(...)

Tekst po zmianach:

(...)

Inwestycje zwiększające odporność ekosystemów leśnych i ich wartość dla środowiska] Określenie rodzajów kwalifikowalnych inwestycji oraz celów środowiskowych lub zwiększanie użyteczności publicznej, których osiągnięciu mają one służyć

Zróżnicowanie składu gatunkowego drzewostanów jednogatunkowych (głównie monokultur iglastych), poprzez wprowadzenie gatunków liściastych pod okapem drzewostanu (II piętra, podszytu, oraz uzupełnianiu luk), będzie wpływało istotnie na wzbogacenie różnorodności biologicznej. Dodatkowo, pozytywnie będzie oddziaływać na warunki glebowe, poprzez jej osłonę przed szkodliwymi czynnikami abiotycznymi.

Podsadzenie pod okapem drzewostanu, oraz **dolesienia luk lub odnowienia w drzewostanach uszkodzonych w szczególności w wyniku chorób, szkodników, zwierzyny lub ekstremalnych warunków pogodowych, będą** odgrywać również rolę biocenotyczną, gdyż zwiększana będzie odporność drzewostanu na szkodliwe czynniki zewnętrzne, głównie biotyczne.

Nasadenia realizowane będą z dominującym udziałem gatunków liściastych, co w istotny sposób przyczyni się do zmiany struktury lasów z uwagi na korzyści ekologiczne lub związane ze zmianą klimatu.

(...)

2. Przepis, zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 11 lit. b ppkt (ii) rozporządzenia 1305/2013

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

16 lutego 2021 r.

4. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Z analizy dostępnych danych w zakresie leśnictwa w Polsce wynika, że efektywność ekosystemowa lasów prywatnych w aspekcie wiązania węgla, ochrony wód, gleb i różnorodności biologicznej jest niska. Lasy prywatne zajmują powierzchnię ok. 1,7 mln ha co stanowi ok. 19 % całkowitej powierzchni lasów w Polsce. W strukturze tych drzewostanów dominują gatunki iglaste, które stanowią około 70 % ogólnej powierzchni, (w tym udział sosny wynosi ok. 60% wszystkich gatunków). Powierzchnia drzewostanów uszkodzonych w lasach prywatnych wynosi ok 40 %.

Drzewostany monokulturowe w lasach prywatnych są zdecydowanie mniej odporne na chorobotwórcze czynniki biotyczne i abiotyczne. Charakteryzują się większą podatnością na zagrożenia pożarowe i łatwiej ulegają zniszczeniom w wyniku inwazji szkodników owadzych (np. kornika ostrozębnego). Wynika to m.in. z faktu, że właściciele lasów prywatnych nie dysponują często wystarczającymi środkami w celu właściwej i zrównoważonej pielęgnacji drzewostanów. Powierzchnia drzewostanów o stanie pielęgnacji dostatecznym i niewłaściwym wynosi ok. 50 % w lasach prywatnych, podczas gdy w Lasach Państwowych udział ten wynosi ok. 19%.

Z uwagi na taki stan lasów prywatnych, istnieje uzasadniona potrzeba aby oprócz przebudowy drzewostanów uszkodzonych w wyniku procesu chorobowego, wpierać również zmianę jego struktury, poprzez dolesienia luk lub odnowienia w drzewostanach uszkodzonych, w szczególności w wyniku

szkodników owadzych, ekstremalnych warunków pogodowych jak również szkód od zwierzyny. Przyniesie to wymierne korzyści ekologiczne, ponieważ drzewostany o zróżnicowanym składzie gatunkowym są bardziej odporne na czynniki zewnętrzne.

5. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

W wyniku proponowanej zmiany możliwość będzie dofinansowania inwestycji w lasach wymagających przebudowy składu gatunkowego z uwagi na zniszczenia powodowane w szczególności przez szkodniki, zwierzynę oraz ekstremalne warunki pogodowe, co niewątpliwie przyniesie korzyści ekologiczne lub związane ze zmianą klimatu.

6. Wpływ zmiany na wskaźniki:

Nie dotyczy

7. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

Nie dotyczy

8. Powiązanie z Umową Partnerstwa:

Nie dotyczy